

Haag

Landpromemoria - Nederländerna

❖ Basfakta

Officiellt namn:	Kungariket Nederländerna (<i>Koninkrijk der Nederlanden</i>). Kungariket Nederländerna består av Nederländerna samt de självbestämmande karibiska öarna Aruba, Curaçao och St Maarten. Öarna Bonaire, St Eustatius och Saba har status som särskilda kommuner inom Nederländerna.
Huvudstad:	Amsterdam (formell huvudstad) (Haag är administrativt säte för regering och parlament)
Språk:	Nederländska och frisiska
Yta:	41 863 km ²
Folkmängd:	17,3 miljoner (januari 2019)
Religion:	24 % katoliker, 15 % protestanter, 5 % muslimer, 6 % övriga religioner och 50 % utan religiös tillhörighet
Statsskick:	Monarki
Statschef:	Kung Willem-Alexander, sedan april 2013
Regeringschef:	Mark Rutte (VVD)
Regeringspartier:	VVD, CDA, D66, CU
Parlament:	Tvåkamarsystem. Första kammaren (75 platser) och andra kammaren (150 platser)
Rösträtt:	Män fick allmän rösträtt 1917 och kvinnor 1919
Senaste allmänna val:	23 maj 2019, Europaparlamentsval, 20 mars 2019 (Val till <i>Provinciale Staten</i> , motsv landstingsval), 21 mars 2018 (Val till <i>Nederlandse gemeenteraadsverkiezingen</i> , motsv kommunalval), 15 mars 2017 (parlamentsval)
Nästa allmänna val:	17 mars 2021 (parlamentsval)

Partier i parlamentet (mandat efter valet 2017):

VVD	<i>Volkspartij voor Vrijheid en Democratie</i> (högerliberalt parti) 33 platser
PVV	<i>Partij voor de Vrijheid</i> (högerpopulistiskt parti) 20 platser
CDA	<i>Christen-Democratisch Appèl</i> (kristdemokratiskt parti, i likhet med tyska CDU) 19 platser
D66	<i>Democraten 66</i> (socialliberalt parti) 19 platser
GL	<i>GroenLinks</i> (miljöparti) 14 platser
SP	<i>Socialistische Partij</i> (vänstersocialistiskt parti) 14 platser
PvdA	<i>Partij van de Arbeid</i> (socialdemokratiskt parti) 9 platser
CU	<i>Christen Unie</i> (kristdemokratiskt parti) 5 platser
PvdD	<i>Partij voor de Dieren</i> (djurpartiet) 5 platser
50PLUS	<i>50 Plus Partij</i> (pensionärspartiet) 4 platser
SGP	<i>Staatkundig Gereformeerde Partij</i> (ortodox-kristet parti) 3 platser
DENK	<i>Denk</i> (minoritetsinriktat parti) 3 platser
FvD	<i>Forum voor Democratie</i> 2 platser

Valuta: Euro (EUR)

BNP: Ca 815 miljarder EUR, 47 000 EUR per capita. (2019)

Viktigaste

exportprodukter: Nederländerna är en av världens största exportörer av livsmedel. Utöver detta hör bl.a. maskiner och transportmaterial, kemiska produkter samt olja och gas till de största exportprodukterna. En stor del av landets

export är också ”återexport”, d.v.s. varor som skeppas från Rotterdams hamn eller går via Schiphol flygplats.

Viktigaste

handelspartners:

Export, andel av total 2018: Tyskland (23 %), Belgien (10 %), Storbritannien (8 %), Frankrike (8 %) och USA (5 %). Import, andel av total 2018: Tyskland (18 %), Belgien (10 %), Kina (9 %), USA (8 %) och Storbritannien (6 %). Nederländerna är Sveriges sjunde största exportmarknad och står för 5,3 % av Sveriges totala export (2019). Nederländerna står för ca 9,4 % av Sveriges import och är således vår näst största importpartner (2019). Från 2018 till 2019 minskade den svenska exporten till Nederländerna med 6 %, medan importen ökade med 2 %.

Inflation: 2,7% (2019)

Budgetöverskott: 1,7% av BNP (2019)

Statsskuld: 48,7% av BNP (2019)

Tillväxt: 1,7% (2019)

Arbetslöshet: 3,4% (2019)

Energikällor: Naturgas, olja, kolkraft, förnybar energi (huvudsakligen biomassa, vindkraft och solkraft) och kärnkraft

❖ **Historia i korthet**

Nederländerna blev under 1600-talet världens ledande handelsmakt och behärskade inte bara stora delar av den europeiska handeln, men även handel med andra delar av världen. Landet skaffade sig besittningar i Afrika, Sydostasien och Västindien. Enorma rikedomar ackumulerades i städerna och kulturen blomstrade. Perioden kallas ”det gyllene seklet”.

1588 inleddes ett självständighetskrig mot Spanien. Nederländernas självständighet erkändes slutligen i samband med Westfaliska freden 1648. År 1806 utsåg den franske kejsaren Napoleon sin bror Ludvig (Louis Bonaparte) till kung av Holland. När Ludvig fyra år senare tvingades abdikera inordnades landet i det franska kejsardömet. Efter Napoleons fall utropades 1813 kungariket Nederländerna. I riket ingick även nuvarande Belgien och Luxemburg. Belgien lyckades efter ett uppror 1830 upprätta ett eget styre medan en personalunion med Luxemburg bestod till 1890.

Nederländerna lyckades undvika att dras in i första världskriget, trots att grannlandet Belgien ockuperades. Nederländerna var även neutrala i inledningen av andra världskriget. Trots detta gick Tyskland i maj 1940 till angrepp mot Nederländerna. Drottning Vilhelmina och regeringen flydde då till Storbritannien. Efter fem års ockupation befriades Nederländerna i maj 1945 av de allierade.

1953 drabbades landet av stora översvämningar som bidrog till att ett omfattande skyddsprogram mot översvämningar sattes igång. Svenska insatser som många kommer väl ihåg är dels livsmedelsleveranserna under den sista krigsvintern 1944-45 ("det vita brödet"), dels de svenska husen som röda korset skänkte efter översvämningkatastrofen 1953.

Sedan ockupationen under andra världskriget har Nederländerna ställt sig positiva till multilaterala internationella samarbeten. Efter kriget var det naturligt att ansluta sig till NATO. Den transatlantiska länken har sedan dess varit grundbulten i Nederländernas utrikes- och säkerhetspolitik. Nederländerna deltog också i bildandet av den europeiska kol- och stålgemenskapen (dagens EU). Under efterkrigstiden har Nederländerna utvecklats till en ekonomiskt framgångsrik välfärdsstat.

Kampen mot havet är en viktig del av den nederländska historien. Idag ligger ca 20 % av landet under havsnivån. 10 % av Nederländerna utgörs av s.k. "polders" dvs. land som tidigare varit havsbotten.

❖ Det moderna Nederländerna

Det moderna Nederländerna präglas av individualism med en stark tro på marknadens krafter. I den ekonomiska krisens spår har medborgarna uppmuntrats att aktivt ta del i samhället, i en så kallad "participatiesamenleving" – "ett deltagande samhälle" där varje medborgare i första hand förväntas ta ansvar för sitt eget och sina närståendes liv.

De svenska och nederländska samhällena liknar varandra på många sätt. Båda länderna står inför liknande samhällsutmaningar såsom en åldrande befolkning, stor invandring och ökande urbanisering men är också öppna samhällen mot omvärlden och främjare av handel och internationalisering.

Ett område där länderna skiljer sig åt är inom familjepolitiken och som en konsekvens av detta också kvinnors position på arbetsmarknaden. Nederländerna har den största delen deltidsarbetande kvinnor i Europa – drygt

68 % av alla kvinnor i åldern 30-35 arbetar deltid, jämfört med endast 13 % av alla män i samma ålder. Barnomsorg är relativt dyrt och många föräldrar, främst kvinnor, väljer att stanna hemma med barnen helt, eller delvis.

Tron på individens fria val förklarar till viss del även synen på prostitution och narkotikapolitik, där Nederländerna – trots vissa åtstramningar – har en mer liberal attityd än Sverige. Prostitution och försäljning av cannabis är tillåtet men strikt reglerat. Det är emellertid olagligt att både odla och distribuera cannabis till butikerna.

Med en lång tradition av urikeshandel knöt NL tidigt starka band med omvärlden och har sedan dess utvecklats till ett öppet och utåtriktat samhälle. Landets syn på asyl och invandring har länge varit positiv. Vågor av immigration har bidragit till stor etnisk spridning bland den nederländska befolkningen. Under 1960-1980-talet kom stora grupper gästarbetare, bl.a. från Turkiet och Marocko. Utöver det har stora grupper från forna Jugoslavien och landets forna kolonier (Indonesien, Surinam) samt från de karibiska landsdelarna (Curaçao, Aruba och Sint Marten) bosatt sig i Nederländerna. Även idag kommer en stor del av landets befolkning med utländsk bakgrund från dessa områden. Efter mordet på politikern Pim Fortuyn 2002 och på journalisten och filmaren Theo van Gogh 2004, samt mot bakgrund av de senaste årens växande flyktingströmmar har landet gradvis gått mot en striktare syn på invandring och asylsökande.

Det nya högerpopulistiska Forum voor Democratie, FvD och dess partiledare Thierry Baudet tog sig in i Europaparlamentet, men partiets resultat blev lägre än förväntat, i synnerhet i förhållande till provinsvalen i mars då partiet blev störst. Partiet tycks denna gång främst ha tagit röster från Geert Wilders högerpopulistiska och EU-kritiska Frihetsparti (PVV) som gjorde ett katastrofalt dåligt val och tappade alla sina säten i EP.

❖ Inrikespolitik

Traditionellt har nederländsk inrikespolitik kännetecknats av kompromisser och koalitioner. Historiskt har detta att göra med övertygelsen om att skilda religiösa och ideologiska uppfattningar ska respekteras och få möjlighet att påverka de beslut som fattas. Tre partier – kristdemokratiska CDA, högerliberala VVD och socialdemokratiska PvdA – har tidigare i olika kombinationer ingått i regeringarna som därför kunnat betecknas som antingen mitten-vänster eller mitten-höger. Den nuvarande koalitionen består av fyra regeringspartier och bildar en mitten-höger koalition. Regeringskoalitionen

med premiärminister Mark Rutte (VVD) i spetsen och bestående av högerpartiet VVD, två kristdemokratiska partier, CDA och CU och det socialliberala partiet D66 har minsta möjliga majoritet i parlamentet i form av ett mandat. Efter en rekordlång regeringsförhandling presenterades en detaljerad regeringsöverenskommelse i oktober 2017. Förväntningarna är att koalitionen är samspelt inom det ekonomiska området men att spänningarna mellan koalitionspartierna är större på det sociala området och i frågor som rör t.ex. migration, klimat och narkotikapolitik.

Som resultat av det senaste provinsvalet får regeringskoalitionen endast 32 av totalt 75 säten i den nya senaten. Det betyder att de tappar sin majoritet och kommer att behöva stöd från minst ett oppositionsparti.

Migrations- och integrationspolitiken har dominerat nederländsk politik under de senaste åren, inte minst i samband med den akuta flyktingkrisen 2015, då ca 58.000 personer sökte asyl. Under 2016 och 2017 minskade antalet märkbart men från 2017 till 2018 har antalet ökat igen, till ca 21 000 personer.

Vid sidan av coronakrisen och migration står frågor som gäller ekonomi, energiomställning, miljö- och klimatfrågor, pensioner och bostadsbyggande högt på den politiska dagordningen.

Koalitionsregeringen Rutte III (tillträde 26 oktober 2017)

Premiärminister: Mark Rutte, VVD

- *Inrikesministeriet, inkl. Kungariketsrelationer*
Inrikesminister, tillika vice premiärminister: Kajsa Ollongren, D66
Statssekreterare: Raymond Knops, CDA
- *Ministeriet för hälsa, välfärd och sport*
Hälsominister, tillika vice premiärminister: Hugo de Jonge, CDA
Minister för medicinsk vård och sport: Tamara van Ark, VVD
Statssekreterare: Paul Blokhuis, CU
- *Ministeriet för Jordbruk, Natur och Livsmedelskvalitet*
Jordbruksminister, tillika vice premiärminister: Carola Shouten, CU
- *Social- och arbetsmarknadsministeriet*
Social- och arbetsmarknadsminister: Wouter Koolmees, D66
Statssekreterare: Bas van 't Wout, VVD
- *Ekonomi- och klimatministeriet*
Ekonomi- och klimatminister: Eric Wiebes, VVD
Statssekreterare: Mona Keijzer, CDA
- *Finansministeriet*

Finansminister: Wopke Hoekstra, CDA
Statssekreterare: Hans Vijlbrief, D66 och Alexandra van Haffelen, D66.

- *Justitieministeriet*
Justitie- och säkerhetsminister: Ferdinand Grapperhaus, CDA
Minister för rättssäkerhet: Sander Dekker, VVD
Statssekreterare för migration: Ankie Broekers-Knol, VVD
- *Utrikesministeriet*
Utrikesminister: Stef Blok, VVD
Minister för handel och internationellt utvecklingssamarbete: Sigrid Kaag, D66
- *Ministeriet för infrastruktur och vattenförvaltning*
Infrastruktursminister: Cora van Nieuwenhuizen, VVD
Statssekreterare: Stientje van Veldhoven, D66
- *Försvarsministeriet*
Försvarsminister: Ank Bijleveld, CDA
Statssekreterare: Barbara Visser, VVD
- *Ministeriet för utbildning, kultur och vetenskap*
Utbildningsminister: Ingrid van Engelshoven, D66
Grundskole- och mediaminister: Arie Slob, CU

Det finns ingen officiell spärr för ett parti att komma in i parlamentet, så länge man får minst 1/150 av rösterna. Statssekreterare Mark Harbers avgick i maj 2019 som en följd av att ministeriet anklagats för att dölja statistik över asylsökandes kriminalitet.

❖ EU-politik

Nederländerna är ett av de sex ursprungliga länder som var med och grundade det som idag är EU. I det europeiska samarbetet har man alltid betonat frihandel och utvecklingen av den inre marknaden. Utvecklingen mot en politisk union har man dock ofta varit mer skeptisk till. Många blev överraskade när förslaget till EU:s konstitution röstades ned i folkomröstningen 2005. Efter detta har Nederländerna fört en allt mer kritisk linje i fråga om EU:s utveckling och har mer betonat stärkandet av det egna nationella inflytandet över EU:s lagstiftning. I januari 2019 presenterade dock regeringen en i ny nederländsk EU-strategi för hur man vill fylla tomrummet efter britternas utträde och positionera sig som ”nummer tre inom EU”, efter Tyskland och Frankrike. Strategiskt alliansbyggande, aktiv diplomati samt förstärkningar inom utrikesförvaltningen och satsningar för att öka antalet nederländare i EU-institutionerna, ska bidra till detta. Brexit, en allt osäkrare omvärld och ekonomiska omställningskrav är

bakomliggande orsaker till den nederländska EU-offensiven, men premiärminister Ruttes ökade EU-engagemang spelar också in. Regeringen anser att EU de kommande fem åren bör fokusera på migration, ett säkert Europa, en stark och hållbar ekonomi, klimatförändringarna och EU:s roll i världen till försvar av demokrati och rättsstatsprinciper. För att EU ska nå framgång på dessa områden menar de att det krävs en effektivare EU-kommission, ökad transparens i beslutsfattandet, tydligare krav på genomförande av MS avseende gemensamt fattade beslut samt efterlevnad av EU:s grundläggande värderingar och principer.

Det faktum att Storbritannien lämnat EU påverkar Nederländerna på många sätt. UK är Nederländernas tredje största exportmarknad och effekten av Brexit förväntas bli omfattande för den nederländska ekonomin och för många företag. Samtidigt har en rad företag som lämnat UK valt att förlägga sin verksamhet till Nederländerna. NL betonar vikten av EU-sammanhållning inom EU27 för de fortsatta förhandlingarna mellan EU och UK

Vad gäller frågan om den fortsatta utvidgningen av EU står Nederländerna i princip fast vid de åtaganden som givits nuvarande kandidatländer och potentiella kandidatländer på Västra Balkan. Dock håller landet – med stöd av en utvidgnings skeptisk opinion – hårt på att dessa länder strikt måste uppfylla alla uppställda kriterier. Inställningen till ett turkiskt medlemskap i EU har blivit mindre positiv efter kuppöversöket i Turkiet under sommaren 2016 och de åtgärder som landet därefter vidtagit.

Nederländerna är anhängare av en stark europeisk utrikes- och säkerhetspolitik och är likasinnat Sverige i många frågor, inte minst inom det ekonomisk-politiska området; t.ex. frihandel och en ökad harmonisering av den inre marknaden. De senaste årens försämrade säkerhetsläge i Europas närområde har lett till att Nederländerna deltar aktivt i EU:s gemensamma försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten, bl.a. PESCO.

Nederländerna har innehaft ordförandeskapet i EU:s ministerråd totalt 12 gånger varav den senaste var under första halvåret 2016.

❖ Utrikes- och säkerhetspolitik

Nederländernas utrikes- och säkerhetspolitik bygger på medlemskapet i NATO och EU. Nederländerna strävar efter att vara en pålitlig säkerhetspolitisk partner, vilket innebär att de deltagit i merparten av NATO- och EU-ledda insatser. Det transatlantiska samarbetet har en lång tradition och är väl förankrat

i det nederländska samhället, även om Nederländerna, liksom övriga EU-länder, fått omvärdera sitt förhållningssätt och nu framhåller att Europa måste kunna försvara sig självt. På grund av landets ringa storlek, finns i princip alltid en strategisk partner vid insatser eller viktigare materialprojekt.

NATO ses som den viktigaste ramen för säkerheten i Europa. Nederländerna deltar sedan 2015 i det NATO-ledda "Resolute Support Mission" i Afghanistan. Regeringen beslutade 2018 att förlänga stödet fram till slutet av 2021. Stödet innefattade 100 militärer på plats och utökades i samband med beslutet med 60 militärer och 6 polisiära rådgivare. Sedan 2015 deltar de i NATO:s "Very High Readiness Joint Task Force" (VJTF), en spjutpetsstyrka som ska kunna sättas in med mycket kort varsel, och i NATO:s "Enhanced Forward Presence" i Litauen.

Stödet till FN är starkt i Nederländerna. Man har en stark folkrättstradition och Haag står värd för ett antal av FN:s centrala rättsliga organ. Landet var under 2018 invald medlem av säkerhetsrådet med särskild prioritet kring konfliktprevention, fredsbevarande och ansvarsutkrävande. Beträffande stödet till FN:s fredsfrämjande operationer utgjorde det nederländska bidraget till UNPROFOR-insatsen och händelserna i Srebrenica länge ett trauma som innebar att Nederländerna under lång tid valde att inte ge omfattande truppbidrag till FN-ledda insatser. Under 2013 beslutades dock om ett substantiellt bidrag till FN:s stabilitetsmission Minusma i Mali. Detta bidrag påbörjades i 2014 och avslutades i maj 2019, men kan komma att återupptas.

Den 17 juli 2014 sköts flygplanet MH17 ned (Malaysia Airlines) i Ukraina på sin väg från Amsterdam till Kuala Lumpur. Alla 283 passagerare ombord omkom, bland dem 196 nederländska medborgare. Utrikes- och säkerhetspolitiken, som tidigare främst haft fokus på situationen i Mellanöstern, har efter Ukrainakrisen, nedskjutningen av MH17 och det ryska spionaget mot Haag-baserade OPCW skiftat fokus mot den förändrade hotbilden i öst.

Fattigdomsbekämpningen i världen har av tradition varit en prioriterad fråga för Nederländerna. Vad gäller biståndet uppgår det nederländska stödet till utvecklingsländerna till ca 0,7 procent av BNI (2019). Under de senaste årens flyktingkris har en ökad andel av biståndsbudgeten gått till att hantera flyktingsituationen i landet men även till att möta svårigheterna i många utvecklingsländer i samband med coronakrisen. FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030, utgör grunden för den nederländska biståndspolitik.

❖ Haag – ett centrum för internationella frågor

Haag, *the capital of peace and justice*, är en av de största "FN-städerna" i världen, med cirka 130 internationella organisationer och domstolar. Detta har satt sin prägel på staden, som är ett viktigt centrum för olika internationella institutioner och med en omfattande diplomatisk representation. Ungefär 30 000 "expats" arbetar för de ca 130 internationella organisationer samt domstolar som Nederländerna är värdland för. Internationella domstolar i Haag är bland annat FN:s internationella domstol (ICJ), internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Tribunalen för Libanon (STL). Krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (ICTY) stängdes efter årsskiftet 2017-2018 och dess kvarvarande funktioner övergick till Internationella avvecklingsmekanismen (MICT) som även övertagit uppgifter för Rwandatribunalen. Dessutom ligger Internationella skiljedomstolen (PCA) och sedan 2016 the Kosovo Relocated Specialist Judicial Institution i Haag vilken ska pröva brott som begicks i Kosovo under 1999-2000. Övriga internationella organisationer i Haag är organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW), Eurojust, Europol, europeiska rymdorganisationens tekniska centrum (ESTEC) och europeiska patentkontoret i Nederländerna.

❖ Ekonomi och näringsliv

Nederländerna är en historiskt betydande handelsnation och hamnen i Rotterdam är idag ett nav för världshandeln. Hamnen är den största i Europa och den nionde största i världen och Schiphol är en av Europas största flygplatser.

Exportindustrin är motorn i den nederländska ekonomi vilket innebär att landet är känsligt för fluktuationer i världshandeln. Efter den internationella finanskrisen 2008 stagnerade ekonomin men har återhämtat sig och de senaste åren har tillväxtökningen legat på över 2 % och 2019 låg den på 1,7 %. Med anledning av coronapandemin faller dock den ekonomiska aktiviteten kraftigt och BNP förväntas att minska med ca 6 % under 2020. Ekonomin förväntas därefter att återhämta sig under 2021 och 2022. En ogynnsam demografisk utveckling, svag produktivitetstillväxt och osäkra omvärldsfaktorer väntas bromsa tillväxten ytterligare på sikt.

Landet är en av världens största exportörer av livsmedel. Industriell produktion finns främst inom matförädling, metall, elektronik, kemisk industri, samt olja och gas. Nederländerna har också en väl utvecklad infrastruktur när det gäller

telekommunikation, person- och godstransporter. Samhället är ett av de mest digitaliserade i världen.

Nederländerna är idag Sveriges sjätte största exportmarknad och näst största handelspartner när det avser import. Den holländska marknadens utvecklade digitalisering, gynnar svenska företag som tillverkar innovativa och kvalitativa produkter.

Cirka 450 svenska företag är registrerade i Nederländerna. Business Sweden har ett kontor i Haag och Svenska handelskammaren sitter i Amsterdam.

❖ Förbindelser med Sverige

Banden mellan Nederländerna och Sverige var starka redan under 1600-talet, vilket till stor del berodde på den intensiva sjöfarten som en följd av handeln mellan länderna på Östersjön. Då Sverige 1613 förlorade Älvsborgs fästning till Danmark i samband med Kalmarkriget vände man sig till stormakten Nederländerna för att låna pengar.

På grund av detta är Nederländerna det land i vilket Sverige för första gången etablerade en fast diplomatisk beskickning. Detta skedde år 1614 då Sverige upprättade en ambassad i Haag. Med anledning av detta firade vi under 2014 fyrahundra år av fasta diplomatiska förbindelser länderna emellan.

Antalet svenskar folkbokförda i Nederländerna är ca 7.000 (2019). Cirka 900 svenskar studerar vid nederländska universitet. Intresset för att emigrera till Sverige är stort och varje år flyttar ungefär 500-1000 personer från Nederländerna till Sverige. Totalt bor cirka 10 000 nederländska medborgare i Sverige. Svenska kommuner och regioner arbetar aktivt för att attrahera nya invånare, bland annat vid en årlig emigrationsmessa som hålls i Nederländerna.

Kungahuset står varandra nära; Prinsessan Beatrix är gudmor till Kronprinsessan Victoria, och Kronprinsessan är gudmor till Kung Willem-Alexanders och Drottning Maximas äldsta dotter Amalia. Willem-Alexander är i sin tur gudfar till Prinsessan Estelle.

❖ Besöksutbyte

- Socialminister **Lena Hallengren** besökte Nederländerna i September 2019 tillsammans med statssekreterare **Maja Fjaestad**. De mottogs av hälsominister Bruno Bruins och statssekreterare Paul Blokhuis. Frågor på

agendan var bland annat mental ohälsa, e-hälsa och utmaningar inom framtidens hälso- och sjukvårdssystem.

- Finansminister **Magdalena Andersson** besökte sin nederländska kollega Wopke Hoekstra i juni 2019. Hon deltog även i en konferens om koldioxidskatt som arrangerades av statssekreterare och ansvarig för skattepolitiken Meno Snel.
- I maj 2019 besökte **Prins Constantijn av Nederländerna** Stockholm på inbjudan av Prins Daniel och som en uppföljning av det bilaterala startupsamarbete som initierades mellan Nederländerna och Sverige i maj 2018. Under vistelsen fick han chans att lära känna de främsta aktörerna inom det svenska startupekosystemet genom besök på Norrskan, Epicenter och Hyper Island bland annat.
- I maj 2019 besökte statssekreterare **Emil Högberg**, (N-dep) Nederländerna för att delta vid en försvars- och innovationsdag på det svenska residenset, anordnad av ambassaden, Business Sweden och SAAB.
- Inrikesminister **Mikael Damberg** reste i maj 2019 till Nederländerna för överläggningar med justitie- och säkerhetsminister Grapperhaus om bl.a. upprättandet av en internationell IS-tribunal. Damberg besökte även bl.a. Europol och Eurojust och diskuterade bekämpning av terrorism och internationellt samarbete mot organiserad brottslighet och cybersäkerhet.
- Handelsminister **Ann Linde** deltog i en konferens om digitaliseringsfrågor (D9-samarbetet) i Amsterdam och träffade då statssekreterare Mona Keijzer vid Ministeriet för Ekonomi- och klimatfrågor.
- Statsminister **Stefan Löfven** besökte i mars 2019 Nederländerna för överläggningar med premiärminister Mark Rutte om aktuella EU-frågor och bilateralt samarbete. Statsministern besökte även Europol, Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning.
- Utrikesminister **Margot Wallström** besökte sin nederländska kollega Stef Blok i mars 2019. Besöket inleddes med en frukost om feministisk utrikespolitik och hon besökte även Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW).
- EU-minister **Hans Dahlgren** reste till Nederländerna på sitt första bilaterala besök som minister och träffade PM Ruttés EU-rådgivare och sherpa Michael Stibbe i Haag i februari 2019.
- Försvarsminister **Peter Hultquist** besökte Nederländerna i december 2018, i samband med överlämnandet av de första transportfordonen till det nederländska försvaret, vid Scantias anläggning i staden Zwolle.
- Finansminister **Magdalena Andersson** tog emot sin nederländska kollega Wopke Hoekstra när han besökte Stockholm i november 2018. De

diskuterade då bland annat Sveriges och Nederländernas samarbete efter Brexit.

- I maj 2018 inleddes ett bilateralt startupsamarbete och statssekreterare hos näringsministern, **Stina Billinger**, och **Prins Daniel** Amsterdam närvarade under två dagar vid konferensen *Startup Summit Sweden-Netherlands* samt mässan *The Next Web* tillsammans med Prins Constantijn av Nederländerna. *Startup Summit* arrangerades av Sveriges ambassad, Svenska handelskammaren tillsammans med nederländska ekonomi-, jordbruks- och innovationsministeriet.
- Försvarsminister **Peter Hultqvist** tog i maj 2018 emot sin nederländska kollega Ank Bijleveld-Schouten i Stockholm. Försvarsministrarna diskuterade då bland annat de mellanstatliga försvarsrelationerna och säkerhetssituationen i Östersjöregionen.